

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU OBCE DIVIACKA NOVÁ VES ZA ROK 2024

Predkladá: Ing. Nadežda Hopková

A. ÚVOD

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) predkladám odborné stanovisko k Návrhu záverečného účtu obce Diviacka Nová Ves za rok 2024. Odborné stanovisko som spracovala na základe predloženého Návrhu záverečného účtu obce za rok 2024 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) ako aj na základe účtovných a finančných výkazov.

B. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU OBCE DIVIACKA NOVÁ VES

Návrh záverečného účtu obce Diviacka Nová Ves je predložený na rokovanie obecného zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote, do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka, t. j. do 30. júna nasledujúceho rozpočtového roka.

Záverečný účtom obce rozumieme súhrnné spracovanie údajov charakterizujúcich rozpočtové hospodárenie mesta alebo obce za príslušný kalendárny rok, ktorého povinnosť zostavenia určuje § 16 zákona NR SR č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Stanovisko podávam k vybraným častiam Záverečného účtu z hľadiska dodržania:

- zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
- ďalších zákonov a predpisov súvisiacich najmä s hospodárením s prostriedkami obce Diviacka Nová Ves a nakladaním s majetkom obce

Pri vypracovaní stanoviska som vychádzala z vyššie uvedených právnych predpisov, schváleného rozpočtu obce na rok 2024, rozpočtových opatrení prijatých v priebehu roka 2024, inventarizácie majetku, stavu účtov a bankových výpisov, uznesení OZ a návrhu záverečného účtu za rok 2024.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie s opatrením MF SR č. MF/0101175/2004-42 (aktuálne znenie Opatrenie MF SR č. MF/011100/2024-42), ktorým sa stanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a noviel.

Povinnou súčasťou uzávierkových úkonov, súvisiacich s návrhom záverečného účtu bolo i vykonanie inventarizácie majetku, záväzkov a peňažných prostriedkov v hotovosti. Vykonanou inventarizáciou neboli zistené žiadne nedostatky.

Rozpočet obce na rok 2024 bol schválený na obecnom zastupiteľstve dňa 11.12.2023 uznesením č. 58/2023. Schválený rozpočet bol v priebehu roka 2024 upravovaný osemkrát a to

rozpočtovým opatrením č. 1/2024 zo dňa 23.01.2024, rozpočtovým opatrením č. 2/2024 zo dňa 06.03.2024, rozpočtovým opatrením č. 3/2024 zo dňa 27.03.2024, rozpočtovým opatrením č. 4/2024 zo dňa 05.06.2024, rozpočtovým opatrením č. 5/2024 zo dňa 23.09.2024, rozpočtovým opatrením č. 6/2024 zo dňa 24.10.2024, rozpočtovým opatrením č. 7/2024 zo dňa 04.12.2024 a rozpočtovým opatrením č. 8/2024 zo dňa 27.12.2024. Zmeny boli schválené starostom obce v zmysle § 11 ods. 4 písm. b/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení – delegovanie časti právomocí schvaľovať zmeny rozpočtu starostom obce. Druhá, štvrtá, piata a siedma zmena bola schválená, v súlade s kompetenciami, obecným zastupiteľstvom.

Účelom a cieľom tohto stanoviska je predovšetkým snaha o odborné posúdenie všetkých tých aspektov a náležitostí záverečného účtu, ktorými musí tento dokument zo zákona disponovať.

Jednotlivé kroky možno zostaviť do nasledovnej postupnosti:

1. Súlad predloženého záverečného účtu so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Možno konštatovať, že návrh záverečného účtu obce je z tohto uhla pohľadu v plnom súlade s požadovanými právnymi normami, ktoré jeho zostavenie odborne a právne definujú a podmieňujú, a to predovšetkým so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne § 16 ods. 5. Preukázateľne záverečný účet obce Diviacka Nová Ves obsahuje:

- rozpočet obce na rok 2024
- rozbor plnenia príjmov za rok 2024
- rozbor čerpania výdavkov za rok 2024
- tvorba a použitie peňažných fondov v roku 2024
- bilancia aktív a pasív k 31.12.2024
- prehľad o stave a vývoji dlhu
- údaje o hospodárení príspevkových organizácií
- prehľad o poskytnutých dotáciách obce podľa § 7 odst.4 zákona č. 583/2004 Z.z v členení podľa jednotlivých príjemcov
- údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- finančné usporiadanie vzťahov
- hodnotenie plnenia programov obce
- návrh uznesenia

Treba spomenúť, že popri zákone č. 583/2004 Z.z. pri zostavovaní záverečného účtu obce boli plne zohľadnené aj ustanovenia zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. Overenie účtovnej závierky obce a jej rozpočtového hospodárenia audítorom

V súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne § 16 od.3, obec je povinná dať si overiť účtovnú závierku a rozpočtové hospodárenie podľa § 9 ods. 4 zákona o obecnom zriadení. V čase vypracovania stanoviska hlavného kontrolóra k záverečnému účtu prebiehal audit účtovnej závierky.

3. Zverejnenie návrhu záverečného účtu obce zákonným spôsobom.

V súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 9 ods. 2, je obec povinná zverejniť rozpočet obce najmenej 15 dní spôsobom obce obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť, pričom tá istá podmienka platí aj o záverečnom účte obce. Táto podmienka bola splnená nasledovne:

Vyvesený na úradnej tabuli obce: 09.05.2025

Zverejnený na webovom sídle: 09.05.2025

Zverejnený na elektronickej úradnej tabuli: 09.05.2025

4. Plnenie rozpočtu obce

Ako bolo uvedené v bode 1 tejto správy, rozpočet obce Diviacka Nová Ves je v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v súlade s rozpočtovou klasifikáciou vnútorne členený na bežné príjmy a bežné výdavky, kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a finančné operácie.

	Schválený rozpočet po poslednej zmene v eur	Skutočnosť k 31.12.2024 eur
Príjmy celkom Z toho:	4 508 980,00	4 380 071,20
Bežné príjmy	1 355 400,00	1 283 910,09
Kapitálové príjmy	2 848 470,00	1 283 910,09
Finančné príjmy	211 260,00	2 846 797,77
Príjmy RO s právnou subjektivitou	93 850,00	156 125,40
Výdavky celkom Z toho:	3 738 980,00	2 089 189,18
Bežné výdavky	709 760,00	555 828,01
Kapitálové výdavky	2 318 140,00	831 823,60
Finančné výdavky	38 900,00	36 482,01
Výdavky RO s právnou subjektivitou	672 180,00	665 055,56
Rozpočtové hospodárenie obce	770 000,00	2 290 882,02

Hospodárenie obce vrátane Základnej školy s MŠ dokumentujú nasledovné tabuľky:

Bežný rozpočet na rok 2024	Rozpočet (schválený)	Rozpočet (po poslednej úprave)	Skutočnosť
Bežné príjmy	1270740	1 449 250,00	1 377 148,03
Bežné výdavky	1 170 740,00	1 381 940,00	1 220 883,57
Hospodárenie za rok 2024			156 264,46
Kapitálový rozpočet na rok 2024	Rozpočet (schválený)	Rozpočet (po poslednej úprave)	Skutočnosť
Kapitálové príjmy	1 000,00	2 848 470,00	2 846 797,77
Kapitálové výdavky	0,00	0,00	0,00
Hospodárenie za rok 2024			2 846 797,77
Finančné operácie na rok 2024	Rozpočet (schválený)	Rozpočet (po poslednej úprave)	Skutočnosť
Finančné príjmy	71 000,00	211 260,00	156 125,40
Finančné výdavky	37 000,00	38 900,00	36 482,01
Hospodárenie za rok 2024			119 643,39

Najväčší podiel na celkovom objeme daňových príjmov má výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve bol vo výške 738 679,35 €.

Pri zostavovaní rozpočtu na rok 2024 nebolo možné jednoznačne stanoviť s akou výškou podielovej dane zo ŠR má obec počítať. Ukázalo sa, že trend vývoja podielovej dane vzrástol ako si obec rozpočtovalo na rok 2024. Pozitívny trend zaznamenávame aj u vlastných daňových príjmov. Z prehľadu je zrejmý nárast výnosu dane z nehnuteľností a to u všetkých daní. Vyšší ako za uplynulé obdobie je aj výnos z poplatku za komunálny odpad. Túto skutočnosť hodnotím veľmi kladne a odporúčam v tomto trende pokračovať.

Z porovnania je zrejmé, že bol dosiahnutý rast bežných príjmov, bežné príjmy boli naplnené na 94,70 % v porovnaní s poslednou schválenou hodnotou, čo hodnotím veľmi kladne. Kapitálové príjmy boli naplnené na 99,9 % od poslednej schválenej zmeny.

Granty a transfery sú príjmy získané v rámci sektoru verejnej správy, sú to príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, z MV SR, MŽP SR, TSK a iné dotácie. Najväčší objem týchto

finančných prostriedkov je určený na financovanie základných škôl (ide o prostriedky zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy v školstve).

Schválený rozpočet grantov a transferov bol prekročený. V roku 2024 boli obci poskytnuté transfery vo výške 339 230,73 €. Rast príjmov z grantov a transferov je evidentný a je to pre obec skvelá vizitka a ocenenie práce pri získavaní grantov a transferov. V návrhu záverečného účtu je spracovaný podrobný prehľad o poskytnutých transferoch a grantoch – je uvedený poskytovateľ, účel a aj poskytnutá suma. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie školstva, avšak významný objem predstavuje aj transfer na krytie výdavkov s výpadkom podielových daní.

Vykazovaný výsledok hospodárenia obce bol zistený v súlade s § 2 písm. b)a c) a § 10 ods.3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Hospodárenie obce za rok 2024 skončilo prebytkom vo výške 147 689,69 Eur po vylúčení nevyčerpaných prostriedkov za rok 2024 vo výške 2 143 192,33 Eur. Obec postupovala podľa § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a z prebytku vylúčila nevyčerpané prostriedky na prenesený výkon štátnej správy, prostriedky na stravovacie návyky detí, prostriedky z ÚP – právo na prvé zamestnanie a dotácia na výstavbu sociálno-zdravotníckeho zariadenia.

Z dôvodu, že návrh záverečného účtu obce Diviacka Nová Ves obsahuje pomerne prehľadné a podrobné členenie príjmov a výdavkov obce podľa jednotlivých kategórií ekonomickej rozpočtovej klasifikácie a moje závery z kontroly plnenia rozpočtu sú identické so závermi tohto návrhu, nebudem ich v tejto kapitole už bližšie špecifikovať.

5. Rezervný fond, sociálny fond, fond prevádzky, údržby a opráv a fond zábezpeky

Jednou z dôležitých povinností obce podľa § 15 ods. 4 zák. č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách je vykonávanie minimálneho prídela do rezervného fondu z prebytku hospodárenia. Obec v roku 2024 odvieďla 176 853,35 € do rezervného fondu a čerpala vo výške 123 135,46 € na: projektovú dokumentáciu vodozádržné opatrenia, rekonštrukcia sociálnych zariadení v KD, rekonštrukcia budovy zberného dvora, projektová dokumentácia – zníženie energetickej náročnosti budovy ZŠ.

Sociálny fond na začiatku obdobia vykazoval k 1. januáru 2024 prebytok z predchádzajúcich rokov vo výške 804,63 €. Prídel do SF za rok 2024 bol vytvorený vo výške 1 347,57 €. Sociálny fond bol tvorený a čerpaný v súlade so zákonom o sociálnom fonde a smernici na čerpanie SF. V roku 2024 boli čerpané prostriedky na stravovanie vo výške 1 490,50 €.

Obec Diviacka Nová Ves vytvára fond prevádzky, údržby a opráv v zmysle § 18 zákona č. 443/2010 O dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní. Prídel v roku 2024 bol vo výške 6 300,00 Eur a čerpanie 8 475,48 Eur (oprava a servis zariadení v BD).

Fond zábezpeky – Obec ho tvorí vo výške 6-mesačného nájmu. Vedie finančnú zábezpeku podľa § 12 ods. 7 a 8 zákona č. 443/2010 Z. z. na samostatnom bankovom účte z toho dôvodu,

aby použil tieto prostriedky len v prípade, ak si nájomca neplní svoje povinnosti. V roku 2024 boli prírastky aj úbytky v rovnakej výške. Stav k 31.12.2024 tak ostal bez zmeny 24 008,90 €.

6. Bilancia aktív a pasív

Neoddeliteľnou súčasťou záverečného účtu obce Diviacka Nová Ves je i tabuľkový prehľad bilancie aktív a pasív. Zostatková hodnota na strane aktív je 7 125 323,45 €, zostatková hodnota na strane pasív je 7 125 323,45 €. Vzájomná bilancia aktív a pasív k 31.12.2024 je teda vo svojich zostatkových hodnotách a finančných objemoch vyrovnaná.

Z bilancie aktív a pasív je zrejmy vyšší podiel neobežného majetku oproti obežnému v aktívach obce. Oproti minulému roku zaznamenala obec nárast majetku, čo je veľmi priaznivý ukazovateľ, tento nárast bol zaznamenaný u neobežného majetku, menovite u dlhodobého hmotného majetku. V roku 2024 bolo do majetku obce zaradené: vodozádržné opatrenia (218 645,35 €), rekonštrukcia strešnej krytiny – dom smútku (19 884,38 €), klimatizácia (9084,50 €), detské ihrisko (57 072 €), oceľový kontajner (6 000,00 €), rekonštrukcia sociálnych zariadení (35 743,46 €), rekonštrukcia priestorov v prístavbe OcÚ (7 390,80 €), rekonštrukcia úložiska komodít (125 583,28 €). K 31.12.2024 obec vykazovala aj nárast obežného majetku v položke finančné účty, ktorého súčasťou je dotácia na výstavbu sociálno-zdravotného nízkokapacitného zariadenia v obci (2 136 962,47€).

7. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Obec Diviacka Nová Ves v roku 2024 neuzatvorila žiadnu zmluvu o úvere a nezadlžovala sa. V priebehu roku 2024 splácala úver zo ŠFRB. Prehľad, výška záväzkov, splátky úverov a doba splatnosti sú uvedené v návrhu ZÚ spolu s preverením dodržiavania pravidiel prijímania návratných zdrojov financovania. Obec pri prijímaní návratných zdrojov financovania dodržala podmienky ustanovení § 17 ods. 6 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

8. Prehľad o poskytnutých zárukách.

Obec neprevzala záruku na úver poskytovaný fyzickej osobe podnikateľovi, ani právnickej osobe, ktorej nie je zriaďovateľom alebo zakladateľom, čo nedovoľuje ani zákonná úprava.

9. Podnikateľská činnosť obce

Obec Diviacka Nová Ves nevykonáva podnikateľskú činnosť.

10. Usporiadanie vzťahov voči právnickým a fyzickým osobám a voči štátnemu rozpočtu

V súlade s § 16 ods. 2 cit. zákona obec finančne usporiadala svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k subjektom, ktorým poskytla prostriedky zo svojho rozpočtu. Dotácie poskytnuté z rozpočtu obce na rok 2024 boli poskytnuté a zúčtované v súlade s § 7ods. 4 a 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a VZN č. 4/2013 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce právnickým osobám na verejnoprospešné účely.

Ďalej usporiadala finančné vzťahy k ŠR, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

11. Hodnotenie plnenia programov obce

Obec Diviacka Nová Ves v súlade s § 4 ods.5 zákona o rozpočtových pravidlách nezostavuje programový rozpočet. Uznesením č. 37/2013 zo dňa 10.12.2013 obecné zastupiteľstvo rozhodlo o neuplatňovaní programového rozpočtu obce.

C. ZÁKONNOSŤ STANOVENIA VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA

Potvrdzujem, že mechanizmus stanovenia výsledku hospodárenia obce je v plnom súlade s ustanovením § 2 písm. b) a c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, definujúcim prebytok rozpočtu ako kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce a schodok rozpočtu ako záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce. Je taktiež v súlade s § 10 písm. ods. 3 písm. a) , b) a c) potvrdzujúcom jeho vnútorné členenie na bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet) a finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Podľa predkladaného návrhu záverečného účtu predstavuje porovnanie príjmov a výdavkov bežného a kapitálového rozpočtu záporný rozdiel, teda prebytok vo výške 2 171 238,63 €. Rozdiel finančných operácií je kladný rozdiel vo výške 119 643,39 €. Hospodárenie obce je 2 290 882,02 € a po vylúčení nevyčerpaných prostriedkov podľa zákona výsledok hospodárenia obce Diviacka Nová Ves je 147 689,69 €

Jednou z dôležitých povinností obce podľa § 15 ods. 4 zák. č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách je vykonávanie minimálneho prídeltu do rezervného fondu 10 % z prebytku hospodárenia. Obec odvedie prebytok rozpočtového hospodárenia vo výške 141 389,69 € do rezervného fondu a vo výške 6 300,00 Eur do fondu prevádzky, údržby a opráv BD.

D. ZÁVER

Na základné vlastného zhodnotenia hospodárenia obce Diviacka Nová Ves za rok 2024 môžem konštatovať, že splnilo svoje základné poslanie zabezpečiť financovanie rozpočtom stanovených úloh a zámery rozpočtu v plnej miere realizovať. Záverečný účet je spracovaný v súlade s príslušnými právnymi normami a objektívne vyjadruje rozpočtové hospodárenie, ako aj stav majetku a záväzkov obce Diviacka Nová Ves a preto odporúčam schváliť návrh záverečného účtu tak, ako je predložený

a schváliť celoročné hospodárenie obce bez výhrad.

Ing. Nadežda Hopková
hlavný kontrolór obce